

Piacnak való idő van. Hétágra süt a nap, az emberek jókedvűek, a sütőtökök narancsosan virítanak a kék ég alatt. Azt hinnénk, megjött a tavasz, hiszen még piros retket és spenótot is kapni. Valósággal kacag az áru, úgy kelleti magát az asztalokon. A télre csak a kucsmák, bőrsapkák és kalapok emlékeztetnek szőr mentén.

A zetelaki **Péter István** és **Csiki Ernő** a városi piac hátsó felében pakoltak ki. Ebből az irányból érkezem, és elsőként velük találkozom. Bárány, nerc, nutria kucsmák, bőrsapkák, papucsok, báránybőrszőnyegek és székpárnák fölött diskurálnak. Van amiről, egy faluból származnak, egy a mesterségük.

Munka van vele

Péterék tavasztól télig a bőrökkel foglalatoskodnak. Megvásárolják, zsírtalanítják, érlelik, mossák, szárítják, majd megvarrják. Több fázisban dolgoznak vele. A húsvéti bárányok bőrét felvásárolják, eltávolítják róla a maradék húst, zsiradékot, majd egy különleges oldatban áztatják, csáválják. Víz, króm, hangyasav és só keverékében érlelik a bőrt. Ezután megszárítják az érlelt bőrt, krómlével vékonyan bekenik, aztán bőrkímélő mosószerrel megmossák, végül

langyos vízzel öblítik. Ezek a bőr érlelésének főbb állomásai, amint a helyszínen István bácsitól megtudtuk.

Ezután szabják, varrják a bőröket, hogy székpárnát, nyakpárnát, szőnyeget, vesekötőt gyártsanak belőlük. A gyapjas részeket fésülőgéppel át is fésülik, ezért olyan puhán bolyhosak a mostani báránybőrök. Két hétbe telik, amíg egy rend bőrt előkészítenek feldolgozásra. A nerc és a nutria bőre Oroszországból érkezik. A belőlük készült sapka némileg drágább is, 220 lejt kérnek a nercért, 160-at a nutriáért. A fekete kucsmákat asztrahán juh bőréből készítik, amit Botoșani környékéről vesznek, mert ez a fajta nálunk nem szeret élni.

Meg lehet élni belőle, de oda kell állni

Noha a kockás bárányt még nem találták fel, a kockás szőnyegek és a mintás székpárnák is valódi bőrből készültek. A hátukon látszik, hogy keskeny bőrszíjat varrtak beléjük sötétebb színnel. Gyönyörűen el van dolgozva a varrás, aprólékos lehet a munka, amíg minden részletet így összeigazítanak.

Péter István szerint meg lehet ebből a mesterségből élni, de oda kell állni a munka mellé

rendesen, s sokat kell menni az áruval vásárokba, el is kell adni, amit megcsináltál.

Házi papucsot néz egy néni. – Ebbe még nyáron sem izzad belé – ajánlja a szűcs a termékét. A műanyag cipőben, a műanyag székpárnától izzad az ember, a gyapjú és a bőr szellőzik – teszi hozzá.

Csiki Ernő asztalánál nézelődik egy férfi. Kínálja Csiki úr a portékával, de a bácsinak nem kell. Csak nézi élvezettel a kucsmákat. Majd megemeli a sajátját, és elmondja:

– Ezt még akkor vettem, amikor besoroztak. Volt egy szűcs a sarkon, az IFET környékén, attól. Hetvenöt éves vagyok. Számolja ki, 55 éves a sapkám.

Csiki Ernő is családi vállalkozásban dolgozik, az öccsével közösen készítik a sapkákat. Nem nagyon megy itt a biznisz. A múlt héten egyet sem adott el, ezen a héten bejött szerencsét próbálni még egyszer. Hátha karácsony előtt megvesznek néhányat. A Gyimesekbe szokott

járni meg Gyergyóvidékre, ott még kelendő ez az áru. – Ebben a mesterségben nőttem fel. A szüleim, de még a nagyszüleim is mind szűcsök voltak – mosolyog.

Földig érő bundában, nyakig érő kucsmában

– Huszonnégy évig bundákat készítettünk, ebből éltünk. De ma már nem veszik a bundát, nem is tudnák megfizetni – térünk vissza Péter Istvánhoz.

– De azt egy ingre fel lehetett venni, s úgy elindulni – szól közbe egy ismerős férfi

– Soha nem számoltam, de ha most kellene egy bundát varrnunk, ejsze 2500-3000 lejbe is belekerülne – becsüli meg, mégis mennyi lenne az a magas ár. Amíg a turkálóban 10 lejért kabátot veszel, nem fizetsz 3000-et egy bundáért.

– A turkálók a szűcsök, cipészek, szabók munkáját tönkretették – bólogat a szűcs.

Nem mondanám, hogy szomorúan, inkább beletörődve. Sokat mosolyog. Van is miért. Az embereknek tetszik a munkája. Rendelésre is készítenek árut. Keressék télen, minden kedden a városi piacon, vagy Zetelaka 19. szám alatt.